

**VENDIM**  
**Nr.5, datë 20.3.2006**

**NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

|                   |                                |
|-------------------|--------------------------------|
| Gjergj Sauli      | Kryetar i Gjykatës Kushtetuese |
| Fehmi Abdiu       | Anëtar i “ “                   |
| Kristofor Peçi    | Anëtar i “ “                   |
| Kujtim Puto       | Anëtar i “ “                   |
| Vjollca Meçaj     | Anëtare e “ “                  |
| Xhezair Zaganjori | Anëtar i “ “                   |
| Petrit Plloçi     | Anëtar i “ “                   |
| Sokol Sadushi     | Anëtar i “ “                   |
| Alfred Karamuço   | Anëtar i “ “                   |

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 24.01.2006, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.51/10 Akti që i përket:

KËRKUESI: AGIM ÇARÇIU, përfaqësuar nga avokat Artan Hajdari, me prokurë.

SUBJEKTI I INTERESUAR: BASHKIA GRAMSH, përfaqësuar nga Flutura Çekrezi, me autorizim.

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetues i vendimit nr.738, datë 28.04.2005 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

Kërkuesi, pretendon se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor, për këto shkaqe:  
- Duke pushuar gjykimin për mungesë legjitimitimi, Gjykata i ka mohuar të drejtën kushtetuese për mbrojtjen e të drejtave dhe interesave të tij të ligjshme;  
- Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka marrë atributet e një gjykate fakti, sepse është marrë me analizën e provave të paraqitura dhe të administruara në gjykatën e rrethit.

**GJYKATA KUSHTETUESE,**

pasi dëgjoji relatorin e çështjes, Alfred Karamuço, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjektit të interesuar dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

**VËREN:**

Këshilli i Bashkisë së qytetit Gramsh, ka marrë vendimin nr.58, datë 6.03.2003, me anën e të cilit është bërë ndarja e apartamenteve të banimit në një pallat, i cili është financuar nga Këshilli i Ministrave për sistemimin e familjeve, banesat e të cilëve përmytshin nga pellgu ujëmbledhës i hidrocentralit të Banjës.

Është vërtetuar se në këtë godinë, ende të papërfunduar e të pa marrë në dorëzim, janë zënë apartamentet si nga familje të shpërngulura nga përmytja, ashtu dhe familje të tjera të pastreha, duke përfshirë edhe kërkuesin.

Këshilli i Bashkisë, në vendimin e atakuar, nuk parashikoi dhënien e apartamentit për banim kërkuesit, por ia jep një personi tjetër. Në pallat, sipas vendimit, janë sistemuar një numër familjesh që kishin zënë banesat qysh para marrjes së vendimit (ashtu si dhe kërkuesi), një pjesë e të cilëve nuk ishin të shpërngulur me rastin e përmytjeve.

Ndaj një vendimi të tillë, kërkuesi ka paraqitur kërkesë në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Elbasan, e cila me vendimin nr.1014, datë 24.06.2003, e ka pranuar padinë. Ky vendim është lënë në

fuqi nga Gjykata e Apelit Durrës me vendimin nr.490, datë 4.11.2003.

Në këto vendime është pranuar fakti se kërkuesi si i shpërngulur nga fshati Drizë, duhej të përfitonte banesë, në përputhje me vendimin e Këshillit të Ministrave nr.470, datë 1.07.1998 dhe se Këshilli Bashkiak nuk mund ta ndryshonte destinacionin e këtij pallati duke strehuar në këtë pallat familje që nuk ishin të shpërngulura nga përmbytjet.

Kundër këtyre vendimeve, bashkia Gramsh, ka ushtruar rekurs në Gjykatën e Lartë, e cila me vendimin nr.738, datë 28.04.2005, ka prishur vendimet e të dy gjykatave dhe e ka pushuar gjykimin e çështjes.

Në mënyrë të përmbledhur në arsyetimin e saj Gjykata e Lartë përqendrohet rreth faktit se Agim Çarçiu ka hyrë në banesë në mënyrë të kundërligjshme e për pasojë, ai nuk legjitimohet të kundërshtojë në gjykatë aktin administrativ, mbi bazën e të cilit kërkohet të vendosen marrëdhënie ligjore të drejta.

Ndonëse në formë, pretendimet e kërkuesit para Gjykatës Kushtetuese, lidhen drejtpërsëdrejti me dispozita përkatëse të Kodit të Procedurës Civile, që kanë të bëjnë me legjitimimin e personave në ngritjen e padisë, ato janë objekt i kontrollit kushtetues të Gjykatës Kushtetuese, sepse lidhen ngushtësisht me cenimin e së drejtës kushtetuese të kërkuesit për akses në gjykatë.

Në këtë këndvështrim, Gjykata Kushtetuese vëren se vendimi nr.738, datë 28.04.2005 i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, është antikushtetues, sepse është rrjedhojë e një procesi të parregullt gjyqësor, duke cenuar nenin 42 të Kushtetutës.

Në vendimin e saj, Gjykata e Lartë, duke u mbështetur në nenin 32 të Kodit të Procedurës Civile, pranon mungesën e legjitimitit të kërkuesit në ngritjen e kërkesës, sepse sipas saj, dispozita e mësipërme legjitimimin e lidh me kërkimet e ligjshme.

Në radhë të parë, neni 42/2 i Kushtetutës e përcakton si një të drejtë themelore të qytetarëve që për mbrojtje të të drejtave, lirive e interesave të tyre ligjore e kushtetuese t'i drejtohen gjykatës. Në përputhje me këtë, Kodi i Procedurës Civile, në pjesën e përgjithshme, ashtu dhe në atë të posaçme, zbërthen e zhvillon më tej në sensin pozitiv atë çka garanton Kushtetuta. Kështu, në nenin 31 Kodi e përkufizon padinë si të drejtën për t'u dëgjuar të personit që bën pretendimin, në mënyrë që gjykata ta shpallë atë të bazuar në fakte e në ligje ose jo, kurse neni 32 shkronja "a" parashikon se padia mund të ngrihet për të kërkuar rivendosjen e një të drejte ose interesi të ligjshëm që është shkelur.

Duke i marrë të lidhura dispozitat e mësipërme, neni 32 shkronja "a" e Kodit, nuk mund kurrësesi të interpretohet ashtu siç ka bërë Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë që të drejtën dhe interesin e ligjshëm e ka parë të lidhur jo me pretendimin e kërkuesit, por me gjendjen e faktit. Një interpretim e zbatim në çështjen objekt shqyrtimi i nenit 32, të çon në përfundimin e gabuar se pretendimet e personit apriori duhet të jenë gjithmonë të drejta e të bazuara që ai të ketë të drejtë të bëjë padi. Në këtë arsyetim të Gjykatës së Lartë, shihet qartë se konfondohet e drejta subjektive me interesin e ligjshëm, kërkesa këto që dallojnë shqyrtimin e konflikteve juridike civile nga konfliktet administrative siç është ai në shqyrtim.

Për më tej, referimi që bën Gjykata e Lartë te neni 32 i Kodit të Procedurës Civile, nuk është i bazuar. Në titullin e III-të "Gjykime të posaçme", në nenin 323 të këtij Kodi, parashikohet se dispozitat e pjesës së parë e të dytë të tij, janë të zbatueshme edhe për gjykimet e posaçme, përveç kur parashikohet ndryshe në këtë titull dhe në titullin e IV-t.

Referuar kuptimit të përmbajtjes së dispozitave të këtij titulli e veçanërisht të kreut të II-të "Gjykimi i mosmarrëveshjeve administrative" del se përsa i përket së drejtës për të ngritur padi (legjitimimi), si dhe rastet përjashtimore të kompetencës e të legjitimitit janë trajtuar në këtë kre, e në kushte përgjithësisht ndryshe nga pjesa e përgjithshme, e për pasojë, në rastin konkret, në gjykimin e mosmarrëveshjes administrative do të zbatohen këto rregulla.

Duke iu referuar nenit 325 vihet re se Kodi i Procedurës Civile, padinë e lidh me argumentimin që personi i bën paligjshmërisë së aktit dhe cenimit të interesave e të drejtave të tij në mënyrë të drejtpërdrejtë apo të tërthortë. Siç shihet nga vetë përmbajtja, del i shprehur qartë fakti se Kodi, ka dashur të bëjë dallime midis gjykimit të mosmarrëveshjeve civile të zakonshme e mosmarrëveshjeve administrative. Dhënia e drejtësisë në fushën civile ushtrohet për mbrojtjen e çdo të drejte subjektive, kurse juridiksioni administrativ merret me mbrojtjen juridike të interesave të ligjshme të qytetarit, të cenuara nga një akt i paligjshëm i administratës shtetërore.

Për më tej, lidhur me mosmarrëveshjet administrative, Kodi, në nenin 326, ka parashikuar se kur nuk mund të ngrenë padi në gjykatë. Në interpretim *a contrario* të dispozitës, duke marrë dhe

rastin në shqyrtim, del se për goditjen e vendimit nr.58, datë 6.03.2003 të bashkisë Gramsh, si akt administrativ, nuk ka ndalim.

Në një sërë vendimesh të saj, Gjykata Kushtetuese ka pohuar se interpretimi e zbatimi i ligjeve në sferën gjyqësore është e drejtë thelbësore e vetë gjykatave. Megjithatë, kur nga interpretimi apo zbatimi i tyre cenohen drejtpërsëdrejti të drejtat themelore të qytetarëve, ato përbëjnë objekt shqyrtimi nga ajo. Në këto raste, interpretimi i ligjeve materiale e procedurale pa spostuar të drejtën e gjykatave, i shërben Gjykatës Kushtetuese si pjesë përbërëse dhe e rëndësishme e metodës së kontrollit kushtetues.

Duke arsyetuar lidhur me antikushtetutshmërinë në arsyetimin e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë për mungesën e legjitimitimit në ngritjen e padisë, Gjykata Kushtetuese nuk mund ta lërë jashtë shqyrtimit edhe pretendimin e kërkuarit se Gjykata e Lartë ka marrë atributet e një gjykate fakti. Nga shqyrtimi ka dalë se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë nuk ka marrë prova dhe se vendimin e saj e ka mbështetur te provat që janë administruar nga gjykatat e zakonshme e për këtë arsye, këtë pretendim Gjykata Kushtetuese e gjen të pabazuar.

#### PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, bazuar në nenet 131/f e 134/g të Kushtetutës, si dhe në nenet 72 e 77 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

#### VENDOSI:

- Shfuqizimin si antikushtetues të vendimit nr.738, datë 28.04.2005 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Kolegjin Civil të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.